

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم تحقیقات و فناوری

مشخصات کلی ، برنامه آموزشی و سرفصل دروس

دوره : کارشناسی ارشد

رشته : طبیعت گردی (اکوتوریسم)

گروه آموزشی: علوم اجتماعی

مصوب هفتصدوسی و ششمین جلسه شورای برنامه ریزی آموزش عالی

وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری مورخ ۸۸/۸/۲

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد رشته طبیعت گردی (اکوتوریسم)

گروه: علوم اجتماعی

رشته: طبیعت گردی (اکوتوریسم)

گرایش: -

دوره: کارشناسی ارشد

کد رشته:

شورای برنامه ریزی آموزش عالی در هفتصدوسی و ششمین جلسه مورخ ۸۸/۸/۲ خود برنامه

آموزشی دوره کارشناسی ارشد رشته طبیعت گردی (اکوتوریسم) را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) مصوب نمود.

ماده ۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد طبیعت گردی (اکوتوریسم) از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند، لازم الاجرا است.

الف: دانشگاهها و موسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می شوند.

ب: موسساتی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و بر اساس قوانین تاسیس می شوند و بنا بر این تابع مصوبات شورای گسترش آموزش عالی می باشند.

ج: موسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۲) این برنامه از تاریخ ۸۸/۸/۲ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می شوند لازم الاجرا است.

ماده ۳) مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد طبیعت گردی (اکوتوریسم) در سه فصل مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس برای اجرا به معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ می شود.

رای صادره هفتصدوسی و ششمین جلسه شورای برنامه ریزی آموزش عالی
مورخ ۸۸/۸/۲ درخصوص برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد رشته طبیعت گردی (اکوتوریسم)

۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد رشته طبیعت گردی
(اکوتوریسم) که از طرف گروه علوم اجتماعی پیشنهاد شده
بود، با اکثریت آراء به تصویب رسید
۲) این برنامه از تاریخ تصویب به مدت پنج سال قابل اجرا است و
پس از آن نیازمند بازنگری است.

رای صادره هفتصدوسی و ششمین جلسه شورای برنامه ریزی آموزش عالی مورخ ۸۸/۸/۲ در مورد
برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد رشته طبیعت گردی (اکوتوریسم) صحیح است و
به مورد اجرا گذاشته شود.

کامران دانشجو
وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

رجبعلی برزوئی
دبیر شورای برنامه ریزی آموزش عالی

فصل اول

مشخصات کلی

تعریف:

رشته «طبیعت گردی (اکوتوریسم)» یکی از رشته های تخصصی علوم جغرافیایی به شمار می رود. اهمیت این رشته بر کسی پوشیده نیست. چرا که امروزه یکی از مهمترین و مناسبترین کارکردهایی که سبب افزایش اشتغال و درآمد و در نتیجه بهره‌وری مناسب در بسیاری از نواحی گردیده است، برنامه‌ریزی در جهت گردشگری و فعالیتهای مربوط به آن می‌باشد. زمینه‌ای که نواحی روستایی و عشایری ایران به لحاظ دارا بودن چشم‌اندازهای بسیار قابل توجه، بویژه در زمینه طبیعت گردی و اکوتوریسم، از توان و پتانسیل بسیار بالا برخوردار است. این توان بالقوه، در حالی که کارایی مناسب می‌رسد، که برای آن برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری شود. نواحی طبیعت گردی در اقصی نقاط کشور دارای تفاوت‌های بسیار بوده که هر ناحیه‌ای، به شکلی می‌تواند به یکی از قطبهای طبیعت گردی و اکوتوریسم تبدیل گردد، و از این طریق عامل رواج اشتغال و درآمد و در نتیجه پویایی اقتصادی ناحیه را در پی داشته باشد. بنابراین، یکی از کاراییهای بسیار مناسب برای پویاسازی فضاهای گردشگری ایران، جهت کسب درآمد و ایجاد اشتغال هرچه بیشتر برای ساکنان آنها، توجه به برنامه‌ریزی در زمینه طبیعت گردی در این نواحی، به دلیل دارا بودن توان و موقعیت بسیار مناسب فضاهای مختلف و متنوع کشور برای طبیعت گردی و اکوتوریسم است. برای رسیدن به این موقعیت، آموزش نیروی انسانی مورد نیاز برنامه‌ریزی برای رواج گردشگری و طبیعت گردی اکوتوریسم، حائز اهمیت است، تا با تربیت نیروی انسانی مورد نیاز، بتوان در جهت دیدگاهها، اصول و روشهای طبیعت گردی به حالت علمی و آکادمیک حرکت نمود. به لحاظ گستردگی و تنوع فضاهای اکوتوریسم در ایران، که فضاهای بسیار مستعدی را برای طبیعت گردی و گردشگری ایجاد می‌نماید،

هدف:

- ۱- تربیت و آموزش نیروی انسانی لازم برای تصدی امور مربوط به طبیعت گردی در ایران؛
- ۲- رواج فرهنگ طبیعت گردی و اکوتوریسم در ایران، از طریق فارغ‌التحصیلان این رشته؛
- ۳- آموزش کاستیهای موجود در طبیعت گردی و اکوتوریسم ایران به دانشجویان، در جهت رفع این کاستیها برای توسعه طبیعت گردی؛
- ۴- تحقیق و پژوهش برای دانش افزایی و تولید علم در زمینه‌های مربوط به گردشگری بویژه اکوتوریسم.

ضرورت و اهمیت:

با توجه به گستردگی و تنوع فضاهای طبیعت گردی ایران، که دارای چشم‌اندازها، توان و پتانسیل بسیار قابل توجه در مورد گردشگری می‌باشند، و این توان می‌تواند برای پویایی اقتصادی بسیار موثر و در زمینه رشد و توسعه منطقه‌ای نیز شدیداً کارساز باشد، ولی تاکنون جهت‌دهی و برنامه‌ریزیهای لازم برای بهره‌وری از این توان صورت نگرفته و این گرایش تحصیلی، برای تربیت نیروی انسانی متخصص و کارآمد برای تصدی امور مربوط به طبیعت گردی در سطح دانشگاههای کشور وجود ندارد. برای بهره‌وری بهینه از این توان موجود، نیاز به آموزش و تربیت نیروی انسانی لازم و کارآمد می‌باشد که با استفاده از برنامه‌های آموزشی و پژوهشی روزآمد، در جهت تربیت و تامین این نیروی انسانی متخصص و مدیر اقدام نماید.

طول دوره:

طول دوره کارشناسی ارشد رشته طبیعت گردی (اکوتوریسم) دو سال و یا چهار نیمسال تحصیلی است. دانشجویان در طول حداکثر سه نیمسال دوره آموزشی و در نیمسال چهارم دوره پژوهشی و تهیه و ارائه پایان نامه را طی می‌نمایند.

شکل نظام:

شکل نظام دوره کارشناسی ارشد رشته طبیعت گردی (اکوتوریسم) به دو شکل آموزشی و پژوهشی است. در دوره آموزشی که حداکثر به مدت سه نیمسال تحصیلی به طول می‌انجامد، دانشجویان دروس نظری و عملی را می‌گذرانند. پس از موفقیت در این دوره، دانشجویان وارد دوره پژوهشی که مرحله تهیه و ارائه پایان‌نامه در زمینه مربوط است شده و نهایتاً دانشجویان پس از موفقیت در این دوره و دفاع از پایان نامه خود فارغ التحصیل خواهند شد.

تعداد و نوع واحد:

مجموع واحدهای درسی این دوره ۳۲ واحد خواهد بود که ۲۶ واحد آن درسی و آموزشی (دروس پایه ۱۰ واحد و دروس تخصصی ۱۶ واحد) و ۶ واحد آن پژوهشی و پایان‌نامه است. از بین دروس، ۲۱ واحد آن نظری و ۵ واحد آن عملی می‌باشد. دانشجویان غیر رشته جغرافیا باید یک ترم

(۶ تا ۱۰ واحد) دروس جبرانی را بگذرانند، نحوه ارائه و انجام کلاس و آموزش این قبیل دانشجویان در اختیار گروه است.

سفرهای علمی:

از مجموعه دروس این برنامه، برای سه درس «گردشگری روستایی و عشایری»، «ژئوتوریسم» و «بیوتوریسم» سه سفر علمی در نظر گرفته شده است که از طریق برنامه‌ریزی دقیق در طول سه ترم تحصیلی امکان‌پذیر خواهد شد. بدیهی است گذراندن این دروس بدون سفر علمی ناتمام تلقی خواهد شد.

نقش و توانایی فارغ‌التحصیلان:

رشته طبیعت‌گردی (اکوتوریسم)، رشته جدیدی در دانشگاه‌های ایران است. لذا فارغ‌التحصیلی در این رشته تحصیلی که در ایران فارغ‌التحصیل شده باشد، وجود ندارد، راه‌اندازی این رشته تحصیلی، عامل تربیت، آموزش و تامین نیروی انسانی متخصص و کارآمد برای تصدی امور برنامه‌ریزی و مدیریت اکوتوریسم در ایران شده و مشکلات بسیاری از سازمانها و ارگانهای در ارتباط با برنامه‌ریزی گردشگری را برطرف می‌نماید. فارغ‌التحصیلان این رشته پس از سپری نمودن دوره‌های آموزشی و پژوهشی روزآمد و در سطح استانداردهای بین‌المللی، از توانمندی تخصصی لازم در جهت مدیریت و ارائه برنامه‌های کارآمد برای توسعه و پویایی اکوتوریسم برخوردار خواهند شد و مشکلات موجود در این زمینه را که در حال حاضر در بسیاری از سازمانها و ارگانهای در ارتباط با گردشگری، با آن مواجه می‌باشند، برطرف نموده و عامل توسعه گردشگری و طبیعت‌گردی در ایران می‌شوند.

شرایط و ضوابط ورود به رشته:

با توجه به مصوبه شورای گسترش آموزش عالی مبنی بر موافقت با شرکت فارغ‌التحصیلان کلیه رشته‌ها در آزمونهای ورودی دوره‌های کارشناسی ناپیوسته، کارشناسی ارشد و دکتری در رشته‌های علوم انسانی، هنر، فنی و مهندسی، علوم پایه و کشاورزی، کلیه فارغ‌التحصیلان مقطع کارشناسی می‌توانند در آزمون ورودی این رشته شرکت نمایند.

مواد و ضرایب آزمون:

۳ ضریب	۱- جغرافیای گردشگری (مبانی و ایران)
۲ ضریب	۲- روش تحقیق و فناوریهای جغرافیایی
۱ ضریب	۳- فلسفه علم جغرافیا
۲ ضریب	۴- جغرافیای طبیعی (مبانی و ایران)
۲ ضریب	۵- برنامه ریزی روستایی و شهری
۲ ضریب	۶- زبان تخصصی

فصل دوم

جداول برنامه

جدول شماره: ۱

جدول دروس جبرانی رشته طبیعت گردی (اکوتوریسم) - مقطع کارشناسی ارشد

ردیف	نام درس	تعداد واحد			تعداد ساعات			پیشیاز	استاد متخصص
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع		
۱	فلسفه و سیر تکوین علم جغرافیا	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	ندارد	جغرافیدان
۲	مبانی جغرافیای اقتصادی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	ندارد	جغرافیدان اقتصادی
۳	مبانی جغرافیای شهری	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	ندارد	جغرافیدان شهری
۴	مبانی جغرافیای روستایی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	ندارد	جغرافیدان روستایی
۵	کارتوگرافی و تهیه نقشه های موضوعی	۱	۱	۲	۳۲	۱۶	۴۸	ندارد	کارتوگراف
	جمع کل	۹	۱	۱۰	۱۶۰	۱۶	۱۷۶		

جدول شماره: ۲

جدول دروس پایه رشته طبیعت گردی (اکوتوریسم) - مقطع کارشناسی ارشد

ردیف	نام درس	تعداد واحد			تعداد ساعات			پیشیاز	استاد متخصص
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع		
۱	روش‌های تحقیق در گردشگری	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	۴۸	ندارد	جغرافیدان متخصص در روش تحقیق
۲	مکتب‌ها و نظریه‌های جغرافیایی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	ندارد	جغرافیدان
۳	بنیانهای نظریه ای برنامه ریزی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	ندارد	متخصص برنامه ریزی
۴	فناوریهای جغرافیایی	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	۴۸	ندارد	جغرافیدان متخصص در GIS
۵	گردشگری روستایی و عشایری	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	ندارد	جغرافیدان روستایی - جغرافیدان گردشگری
جمع کل		۸	۲	۱۰	۱۲۸	۶۴	۱۹۲		

جدول شماره: ۳

جدول دروس تخصصی رشته طبیعت گردی (اکوتوریسم) - مقطع کارشناسی ارشد

ردیف	نام درس	تعداد واحد			تعداد ساعات			پیشیاز	استاد منخصص
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع		
۱	ژئوتوریسم	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	ندارد	ژئومورفولوگ
۲	بیوتوریسم	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	ندارد	جغرافیدان زیستی با گرایش توریسم
۳	اقلیم و آسایش در اکوتوریسم	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	ندارد	اقلیم شناس
۴	اکوتوریسم و سلامت	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	ندارد	جغرافیدان پزشکی یا زیستی
۵	برنامه ریزی و طراحی اکوتوریسم	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	دارد	جغرافیدان متخصص برنامه ریزی
۶	اقتصاد، بازاریابی و اکوتوریسم	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	ندارد	جغرافیدان اقتصادی با گرایش توریسم
۷	ارزیابی و پایش اکوتوریسم	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	دارد	جغرافیدان گردشگری
۸	اخلاق، قوانین و مقررات اکوتوریسم	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	ندارد	جغرافیدان سیاسی
جمع کل		۱۶	-	۱۶	۲۵۶	-	۲۵۶		

درس پایان نامه به ارزش ۶ واحد جزء دروس اصلی است که پس از گذراندن تمامی دروس پایه و اصلی ارائه می شود.

فصل سوم

سرفصل دروس

عنوان درس: فلسفه و سیر تکوین علم جغرافیا	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	دروس پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒	دارد ☐ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐
<p>اهداف: هدف عمده این درس آشناکردن دانشجو برای ورود به مباحث و روشهای جغرافیایی است. با توجه به تحول علم جغرافیا در گذر زمان و مطرح شدن پارادایم های جدید، این امکان را در اختیار دانشجو قرار می دهد که با آزادی اندیشه یکی از انگاره های مطرح در جغرافیا را انتخاب کند و به عنوان پایگاه فکری از آن استفاده نماید. بی تردید دانشجوی هدفمند در انجام مطالعات و تحقیقات، موفق تر از دانشجویی خواهد بود که بدون هدف و به صورت جسته و گریخته به جمع آوری اطلاعات بپردازد. شاید بتوان گفت یکی از اهداف اصلی این درس ارتقای بینش دانشجویان باشد، زیرا دانستن اطلاعات مکانی بدون ارتباط فلسفی، علم جغرافیا را از سطح یک علم Science تا حد دانش Knowledge تقلیل می دهد.</p>			
<p>سرفصل ها:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱- تبیین فلسفی موضوع درس (تعریف جغرافیا از نظر مکتبها و پارادایم های مختلف) ۲- تعیین قلمرو جغرافیا به عنوان یک علم بین رشته ای ۳- سیر تکاملی جغرافیا از آغاز تا کنون (اندیشه شناسی جغرافیا در گذر زمان) ۴- مهمترین دیدگاهها و مکاتب جغرافیایی (جبرگرایی، امکان گرایی، رادیکال، چشم انداز، سازمان فضایی و ...) ۵- مفاهیم اصلی و اساسی در جغرافیا (انسان، محیط، فضا، مکان، کنش متقابل و ...) ۶- اصول فلسفی علم جغرافیا (علیت، تعمیم، رابطه، تحول، عاملیت فاعل انسانی، اجتماع نقیضین) ۷- نظریه های جدید در قلمرو جغرافیا (در زمینه فمینیسم، گردشگری، اقتصاد سیاسی، فضا، عاملیت انسان، ساختارگرایی و پساساختارگرایی، پست مدرنیسم) ۸- مدل‌های مفهومی و کمی در چهارچوب جغرافیای کمی (مقداری) ۹- روش ها و تکنیک های تحلیل فضای جغرافیایی ۱۰- مسائل و مباحث قابل چالش در جغرافیا (جهانی شدن، هویت مکانی و ...) ۱۱- وضعیت جغرافیا در ایران از آغاز تا کنون ۱۲- نتیجه گیری از بنیانهای نظری 			

منابع اصلی:

- ۱- شکویی، حسین (۱۳۷۵)، اندیشه های نو در فلسفه جغرافیا، جلد اول، تهران: انتشارات گیتاشناسی.
- ۲- بلانت، آلیسون و ویلس، جین (۱۳۸۶)، دگر اندیشی در فلسفه جغرافیا، ترجمه حسین حاتمی نژاد، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- ۳- پوراحمد، احمد (۱۳۸۶)، فلسفه و قلمرو جغرافیا، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- ۴- شبلینگ، زاگ (۱۳۷۷)، جغرافیا چیست؟ ترجمه سیروس سهامی، مشهد: انتشارات محقق.
- ۵- فرید، یداله (۱۳۷۹)، شناخت شناسی و مبانی جغرافیای انسانی، اهر: دانشگاه آزاد اسلامی اهر.
- ۶- شکویی، حسین (۱۳۸۲)، فلسفه های محیطی و مکتب های جغرافیایی، تهران: انتشارات گیتاشناسی.
- 7- Husain, Majid. (1995). Evolution of Geographical Thought. New Delhi: Rawat Publication.

منابع فرعی:

- ۱- جانسون، ای. فیر چاپلد (۱۳۷۰)، اصول جغرافیا، ترجمه حسین حاتمی نژاد، تهران: انتشارات سبحان.
- ۲- شکویی، حسن (۱۳۶۴)، جغرافیای کاربردی و مکتب های جغرافیایی، مشهد: آستان قدس رضوی.
- ۳- هاگت، پیتر (۱۳۷۶)، جغرافیای ترکیبی نو، ترجمه: شاپور گودرزی نژاد، تهران: سمت.
- ۴- درنو، ماکس (۱۳۷۴)، جغرافیای انسانی. ترجمه سیروس سهامی، تهران: انتشارات رایزن.
- ۵- جغرافیا، ماهیت و قلمرو (۱۳۷۳)، مجموعه مقالات سمینار سمت، تهران: انتشارات سمت.
- ۶- کللول، پل (۱۳۷۳)، جغرافیای نو، ترجمه سیروس سهامی، مشهد.
- ۷- هولت جنس، آریلد (۱۳۷۶)، جغرافیا (تاریخ، مفاهیم، مکتبها)، ترجمه جلال تبریزی، تهران: انتشارات سیر و سفر.
- ۸- فرید، یداله (۱۳۵۳)، سیر اندیشه در قلمرو جغرافیای انسانی، تبریز: انتشارات دانشگاه تبریز.
- ۹- لاکست، ایو (۱۳۶۸)، جغرافیا نخست در خدمت جنگ. ترجمه ابوالحسن سروقد مقدم، مشهد: انتشارات آستان قدس رضوی.
- ۱۰- دولفوس، اولیویه (۱۳۷۰)، تحلیل جغرافیایی، ترجمه سیروس سهامی، مشهد: انتشارات نیکا.
- ۱۱- دولفوس، اولیویه (۱۳۶۹)، فضای جغرافیایی، ترجمه سیروس سهامی، مشهد: انتشارات نیکا.
- ۱۲- میدارل، ادوارد (۱۳۴۳)، سازندگان استراتژی نو، ترجمه محمد علی پیروزان، تهران: انتشارات کتابهای جیبی.
- ۱۳- جانستون، رونالد (۱۳۷۹)، مسئله جا و مکان جغرافیایی، ترجمه جلال تبریزی، تهران: دفتر مطالعات سیاسی و بین المللی وزارت امور خارجه.

نام درس:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
مبانی جغرافیای اقتصادی	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: ندارد ☐ ندارد ☐ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار	دارد ☐
اهداف: شناخت ویژگیهای مکانی- فضایی فعالیتهای اقتصادی در بخشهای مختلف اقتصادی، و بررسی عوامل موثر در شکل پذیری فعالیتهای متاثر از انواع فضاها، جریانها و ساختارها، و توزیع جغرافیایی این فعالیتهای و عملکردها در سطح جهان.			
سرفصل ها: <ol style="list-style-type: none"> ۱- مقدمه: تعریف، مفهوم و اهداف جغرافیای اقتصادی؛ ۲- نحوه ی استقرار در یک چشم انداز اقتصادی؛ ۳- حرکت و کنش متقابل در یک چشم انداز اقتصادی؛ ۴- ساخت و کنش متقابل در یک چشم انداز اقتصادی؛ ۵- عملکرد گروههای انسانی در یک چشم انداز اقتصادی؛ ۶- انواع فعالیتهای اقتصادی: <ol style="list-style-type: none"> ۶-۱- کشاورزی؛ <ol style="list-style-type: none"> ۶-۱-۱- نحوه ی شکل پذیری مکانی فعالیتهای کشاورزی؛ ۶-۱-۲- آب و هوا و کشاورزی؛ ۶-۱-۳- منابع آب و کشاورزی؛ ۶-۱-۴- منابع خاک و کشاورزی؛ ۶-۱-۵- مکان استقرار انواع فعالیتهای کشاورزی؛ ۶-۱-۵-۱- کشاورزی معیشتی(خود مصرفی)؛ ۶-۱-۵-۲- کشاورزی پیشرفته (با گرایش به بازار)؛ ۶-۱-۶- ساختار مکانی تولید در فعالیتهای کشاورزی؛ ۶-۱-۷- کشاورزی پایدار و توسعه ی منطقه ای؛ ۶-۲- صنایع و معادن؛ <ol style="list-style-type: none"> ۶-۲-۱- نحوه ی شکل پذیری مکانی فعالیتهای صنعتی و معدنی؛ ۶-۲-۲- تئوریهای مکان یابی صنعتی؛ ۶-۲-۳- بررسی الگوهای ناحیه ای در فعالیتهای صنعتی؛ ۶-۲-۴- انواع صنایع کارخانه ای؛ ۶-۲-۵- انواع صنایع کارگاهی؛ ۶-۲-۶- انواع صنایع دستی و سنتی؛ 			

۶-۲-۷- ظرفیت تولیدی در مناطق صنعتی جهان؛

۶-۲-۸- ظرفیت تولیدی در مناطق معدنی جهان؛

۶-۳- خدمات:

۶-۳-۱- نحوه ی شکل پذیری مکانی فعالیتهای خدماتی؛

۶-۳-۲- ساخت و کنش متقابل انواع فعالیتهای خدماتی؛

۶-۳-۳- ارتباطات و حمل و نقل در توسعه فضایی؛

۶-۳-۴- گردشگری و توسعه فضایی؛

۷- جمعبندی و نتیجه گیری از مباحث درس.

ج- روش ارائه درس:

برای آشنایی دانشجویان با انواع فضاهای اقتصادی، ارائه درس به صورت سمعی و بصری بوده و استفاده از وسایل کمک آموزشی برای ارائه فیلم، اسلاید و Power point ... از فضاهای متنوع اقتصادی، الزامی است. این درس سفر علمی و کار میدانی ندارد.

منابع:

- ۱- تولائی، سیمین (۱۳۸۱)، درآمدی بر مبانی جغرافیای اقتصادی، تهران: انتشارات جهاد دانشگاهی واحد تربیت معلم.
- ۲- گریگ، دیوید (۱۳۸۱)، مقدمه ای بر جغرافیای کشاورزی، ترجمه دکتر عوض کوچکی و دکتر سیاوش دهقانیان و ...، مشهد: انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد؛
- ۳- مطیعی لنگرودی، سید حسن (۱۳۸۵)، جغرافیای اقتصادی ایران (کشاورزی)، مشهد: انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد؛
- ۴- مطیعی لنگرودی، سید حسن (۱۳۸۶)، جغرافیای اقتصادی ایران (صنایع)، مشهد: انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد؛
- ۵- نوری، نظام الدین (۱۳۷۳)، جغرافیای اقتصادی، مازندران: انتشارات دانشگاه مازندران؛
- ۶- قره نژاد، حسن (۱۳۸۲)، مقدمه ای بر جغرافیای صنعتی، اصفهان: انتشارات جهاد دانشگاهی اصفهان.
- 7- Knox, Paul & Agnew, John. (1994). The geography of World Economy. London: Edward Arnold.

نام درس: مبانی جغرافیای شهری	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان شهری	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □ سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار ■	
اهداف: آشنایی دانشجویان با تعاریف، مفاهیم و اصول جغرافیایی شهری و عوامل جغرافیایی در استقرار و مورفولوژی و ساختار فضایی شهرها			
سرفصل ها:			
<p>۱- تعاریف و مفاهیم شهر</p> <p>۲- عوامل جغرافیایی در مکان یابی و استقرار شهرها</p> <p>۳- تعاریف شهر از دیدگاه علوم مختلف</p> <p>۴- طرح و نقشه و ساختار شهری (شعاعی، شطرنجی، خطی و ...)</p> <p>۵- مورفولوژی شهری و عوامل موثر در شکل گیری آن</p> <p>۶- بافت و حوزه های اکولوژیکی شهر و عوامل موثر در شکل گیری آنها</p> <p>۷- بخش مرکزی شهرها و روش های تعیین آن</p> <p>۸- حومه های شهری و عوامل موثر در شکل گیری آنها</p> <p>۹- عوامل موثر در پیدایش و شکل گیری حاشیه نشینی</p> <p>۱۰- شهرهای اقماری و روش مطالعه آن</p> <p>۱۱- انواع مدل ها و الگوهای توسعه شهر ...</p> <p>۱۲- ساختار فضایی شهرها</p> <p>۱۳- نقش و کارکرد شهرها و طبقه بندی شهرها براساس سیستم های اقتصادی، اجتماعی</p> <p>۱۴- حد متناسب اندازه شهرها</p> <p>۱۵- ملاک شناخت شهر از روستا</p> <p>۱۶- شهرهای عصر قرون وسطی، رنسانس، انقلاب صنعتی و قرون جدید</p>			
منابع:			
<p>۱- شکویی، حسین (۱۳۷۵)، دیدگاه های نو در جغرافیای شهری، تهران: انتشارات سمت.</p> <p>۲- فرید، یداله (۱۳۸۰)، جغرافیا و شهرشناسی، تبریز: انتشارات دانشگاه تبریز.</p> <p>۳- زیاری، کرامت اله (۱۳۸۶)، برنامه ریزی شهرهای جدید، تهران: انتشارات سمت.</p> <p>۴- پاپلی یزدی، محمدحسین و رجیبی ستاجردی، حسین (۱۳۸۲)، نظریه های شهر و پیرامون. تهران: سمت.</p> <p>5- Hall, Tim. (2001). Urban Geography. London: Routledge.</p>			

نام درس:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
مبانی جغرافیای روستایی	تعداد ساعت: ۳۴	نوع آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐
<p>اهداف: مطالعه و شناخت روستا به عنوان کوچکترین واحد سیاسی سرزمینها، و شناسایی ویژگیهای مترتب بر این واحد سیاسی و جمعیت آن، شامل ویژگیهای کالبدی، اکولوژیکی، اقتصادی و اجتماعی، و دستیابی به شناخت عمیق مسائل و تنگناهای حاکم بر این فضای زیستی، برای دستیابی به راهکارهای لازم در زمینه حل این مسائل و مشکلات موجود.</p>			
<p>سرفصل ها:</p> <p>۱- مقدمه؛</p> <p>۲- شالوده، دامنه و اهداف جغرافیای روستایی؛</p> <p>۳- اهمیت مطالعات و روش بررسی در جغرافیای روستایی؛</p> <p>۴- موقعیت و عوامل موثر در نحوه ی استقرار سکونتگاههای روستایی؛</p> <p>۱-۴- عوامل طبیعی و نحوه ی استقرار؛</p> <p>۲-۴- عوامل اقتصادی و اجتماعی و نحوه ی استقرار؛</p> <p>۵- ویژگیهای اقتصادی، اجتماعی سکونتگاههای روستایی؛</p> <p>۱-۵- ساختار مکانی سکونتگاههای روستایی؛</p> <p>۲-۵- ساختار جمعیتی سکونتگاههای روستایی؛</p> <p>۳-۵- مالکیت اراضی و شیوه های بهره برداری در روستاها؛</p> <p>۱-۳-۵- شیوه ها ی تولید در نظام ارباب و رعیتی؛</p> <p>۲-۳-۵- شیوه های تولید خانوادگی؛</p> <p>۳-۳-۵- شیوه های جدید در بهره برداریهای کشاورزی روستاها؛</p> <p>۴-۳-۵- نظام تولید در صنایع روستایی؛</p> <p>۶- نقش نهادهای اقتصادی، اجتماعی و خدماتی در توسعه روستاها</p> <p>۷- آینده نگری و برنامه ریزی برای توسعه روستایی.</p> <p>ج- روش ارائه درس:</p> <p>برای شناخت موقعیت و تنوع کارکردی روستاها، بویژه مقایسه بین روستایی در سطح جهان و کشورهای مختلف، نیاز به ارائه درس به صورت سمعی بصری می باشد، به این لحاظ استفاده از فیلم، اسلاید و Power point در ارائه این درس الزامی است. این درس سفر مطالعاتی برای انجام پژوهش میدانی ندارد.</p>			
<p>منابع:</p> <p>۱- سعیدی. عباس (۱۳۷۷)، مبانی جغرافیای روستایی، تهران: انتشارات سمت.</p> <p>۲- مهدوی. مسعود (۱۳۸۰)، مقدمه ای بر جغرافیای روستایی ایران، تهران: انتشارات سمت.</p> <p>۳- حسینی ابری. سید حسن (۱۳۸۰)، مدخلی بر جغرافیای روستایی ایران، اصفهان: انتشارات دانشگاه اصفهان.</p> <p>۴- فشارکی. پریدخت (۱۳۷۸)، جغرافیای روستایی، تهران: انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی.</p>			

۵- پاپلی یزدی، محمدحسین و رجیبی ستاجردی، حسین (۱۳۸۲). نظریه‌های شهر و پیرامون. تهران: سمت.

6- Gilg, Andrew. (1989). An Introduction to Rural Geography. London: Edward Arnold.

نام درس: کارتوگرافی و تهیه نقشه های موضوعی	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری/ عملی	وضعیت پیش نیاز: نقشه خوانی
استاد متخصص برای تدریس: کارتوگراف	تعداد ساعت: ۵۱	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☒ سمینار ☐	
اهداف:			
<ul style="list-style-type: none"> - شناخت اصول حاکم بر تهیه نقشه های مختلف - آشنایی با سیستم های بنیادین تهیه نقشه 			
سرفصل ها:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱. تعاریف و مفاهیم پایه نقشه و کیفیت آن از دیدگاه کارتوگرافی ۲. طبقه بندی نقشه ها از نظر کارتوگرافی و تاریخچه کارتوگرافی ۳. اصول بنیادین کارتوگرافی شامل مقیاس، سیستم تصویر، تعمیم، گویا کردن نقشه ۴. اصول طراحی و تهیه نقشه ۵. لوازم و ابزار ترسیم نقشه ۶. ترتیب و تکنیک در ترسیم نقشه ۷. نوشتن اسامی و تکنیک آن ۸. تکثیر نقشه ۹. انواع نقشه های جغرافیایی 			
منابع:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱- مقیمی، سید جعفر و همراه، مجید (۱۳۷۰)، کارتوگرافی، تهران: انتشارات گیتاشناسی. ۲- دانشور، هوشنگ (۱۳۷۰)، کارتوگرافی، تهران: سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح. ۳- زاهدی، مجید (۱۳۸۱)، کارتوگرافی، تهران: انتشارات سمت. 			

عنوان درس:	تعداد واحد:	نوع واحد:	دروس پیش نیاز:
روشهای تحقیق در گردشگری	۲	عملی و نظری	ندارد
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان متخصص در روش تحقیق	تعداد ساعت: ۴۸	آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه ■ سمینار □	ندارد □
اهداف:			
آشنایی دانشجویان با مهارتهای لازم برای تهیه و اجرا و ارائه طرحهای پژوهشی و مطالعاتی در زمینه برنامه ریزی و توسعه گردشگری و اکوتوریسم.			
سرفصل ها:			
<ul style="list-style-type: none"> - روش شناسی و طرح تحقیق - مسئله یابی در مطالعات گردشگری - عنوان پژوهشها در مطالعات گردشگری (زمینه یابی، امکان سنجی، برنامه ریزی، ارزیابی اثرات) - انواع تحقیقات علمی براساس هدف و روش (تحقیقات تاریخی، تحقیقات توصیفی، تحقیقات همبستگی، تحقیقات علی، تحقیقات تجربی) - فرایند تحقیق - ضرورت و محدودیتهای تئورها - شیوه های مشاهده (تکنیک مشاهده و کاربرد آن در گردشگری، انواع مشاهده مشارکتی، مشاهده غیرمشارکتی) - تحقیق ارزشیابی (موضوعات مناسب برای تحقیقات ارزشیابی، تنظیم مسئله، سنجش، طرحهای آزمایشی، زمینه اکولوژیکی) - تحقیق کیفی (پدیدار شناسی، مشاهده مشارکتی، مصاحبه عمقی، مطالعه موردی ...) - ارزشیابی تحقیق - تحلیل داده های ثانویه در تحقیقات گردشگری و فراغت - تکنیکهای نمونه گیری - تحلیل داده های کیفی و تحلیل محتوی داده ها - خلاصه سازی آماره های توصیفی داده ها و ارائه گرافیکی داده ها - تحلیل های چندمتغیره و Bivariate - چگونگی تدوین گزارش تحقیق 			
منابع اصلی:			
<p>۱- مقدمه ای بر روش تحقیق در علوم انسانی، محمدرضا حافظ نیا، ۱۳۸۶، انتشارات سمت.</p> <p>۲- روشهای تحقیق در جغرافیای انسانی، جیمز ام. لیندسی، ترجمه محمدرضا رضوانی، ۱۳۸۵، انتشارات سمت.</p> <p>3- Tourism and Leisure Research Methods, Data collection, Analysis, and Interpretation, 2000.</p>			

- 4- Annals of Tourism.
- 5- Current issues in Tourism
- 6- Journal of sustainable Tourism
- 7- Journal of ecotourism
- 8- Journal of Tourism studies
- 9- Tourism geography
- 10- Tourism management

عنوان درس:	تعداد واحد:	نوع واحد:	دروس پیش نیاز:
مکتب‌ها و نظریه‌های جغرافیایی	۲ واحد	۲ واحد نظری	ندارد
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان	تعداد ساعت: ۳۲	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	ندارد ☒
اهداف:			
<p>درس مکتب‌ها و نظریه‌های جغرافیایی از دروس پایه‌ای و بسیار مهم در مقاطع تحصیلات تکمیلی است زیرا هدف این درس آشنا کردن دانشجویان کارشناسی ارشد جغرافیا و گردشگری با مفاهیم، تعاریف، مکاتب، نظریه‌ها و پارادایم‌های مختلف جغرافیایی است که هر کدام در یک مقطع زمانی و در یک فضای جغرافیایی مشخص به وجود آمده و بعضی از آنها هنوز رواج دارند. یکی از اهداف عمده این درس ایجاد و تقویت قوه تشخیص و ادراک دانشجو نسبت به مسائل و پدیده‌های جغرافیایی است. بی‌گمان دانشجویی که مکاتب و نظریه‌های جغرافیایی را بشناسد در بررسی فضاهای جغرافیایی از قدرت تحلیل بیشتری برخوردار خواهد بود و می‌تواند فرم‌ها و فرآیندهای جغرافیایی را از ابعاد و دیدگاه‌های مختلف مورد تجزیه و تحلیل قرار دهد و در صورتی که بخواهد رهیافتها و راهبردهایی در راستای جغرافیای کاربردی ارائه نماید بازتاب هر کنشی را در چارچوب نظری پیش‌بینی کند. با عنایت به اینکه مکتب‌ها و نظریه‌های اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و غیره نیز در این درس مورد بررسی قرار می‌گیرد، قدرت همسونگری و چندبعدنگری دانشجو را ارتقا می‌بخشد.</p>			
سرفصل‌ها:			
<p>فصل نخست: آشنایی با مفاهیم کلیدی، واژگان تخصصی و مباحث پایه‌ای جغرافیا فصل دوم: سیر تحول اندیشه جغرافیایی از آغاز تاکنون و چگونگی پیدایش مکتب‌ها و نظریه‌های جغرافیایی فصل سوم: آشنایی با دوره‌های مهم تاریخ فرهنگی و تحولات اقتصادی به عنوان زمینه‌ساز پیدایش مکتب‌ها و نظریه‌ها فصل چهارم: بررسی وجوه افتراق مکتب و نظریه با تاکید بر مبانی فلسفی فصل پنجم: بررسی تشابهات و اختلافات علم جغرافیا با سایر علوم تجربی و انسانی فصل ششم: مکتب‌های اکولوژیکی در جغرافیا فصل هفتم: مکتب‌های کورولوژیکی در جغرافیا فصل هشتم: مکتب سازمان فضایی فصل نهم: دگراندیشی در جغرافیا (نظری به مکتب‌ها و نظریه‌های رادیکال) فصل دهم: بررسی تعامل مکتب و اندیشه جغرافیایی با مکان و فضای جغرافیایی فصل یازدهم: مکتب‌ها و نظریه‌های جدید در جغرافیا و نقد و بررسی آنها فصل دوازدهم: جمع‌بندی</p>			
منابع اصلی:			
<p>۱- اندیشه‌های نو در فلسفه جغرافیا جلد (۱) و (۲)، دکتر حسین شکویی، انتشارات گیتاشناسی، تهران، ۱۳۷۵-۸۲. ۲- قلمرو و فلسفه جغرافیا، دکتر احمد پوراحمد، انتشارات دانشگاه تهران، چاپ اول ۱۳۸۵ و ...</p>			

- ۳- دگراندیشی در فلسفه جغرافیا، ترجمه دکتر حسین حاتمی نژاد، انتشارات دانشگاه تهران، چاپ سوم ۱۳۸۷.
- ۴- سیر اندیشه در قلمرو جغرافیای انسانی، دکتر بداله فرید، انتشارات دانشگاه تبریز، چاپهای مختلف.
- ۵- فضای جغرافیایی، اولویه دولفوس، ترجمه دکتر سیروس سهامی، انتشارات نیکا، مشهد ۱۳۶۹.
- ۶- تحلیل جغرافیایی، اولویه دولفوس، ترجمه دکتر سیروس سهامی، انتشارات نیکا، مشهد ۱۳۷۰.

عنوان درس:	تعداد واحد:	نوع واحد:	دروس پیش نیاز:
بنیانهای نظریه ای برنامه ریزی	۲	نظری	ندارد
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد ساعت:	آموزش تکمیلی عملی:	ندارد ■
متخصص برنامه ریزی	۳۲	سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار □	
اهداف:			
آشنایی با مفاهیم، سوابق و نظریه های برنامه ریزی و تحولات آن با تاکید بر برنامه ریزی توسعه			
سرفصل ها:			
<ul style="list-style-type: none"> - تعریف و مفهوم تئوری یا نظریه - طبقه بندی انواع تئورها و نظریه ها - تعریف و مفهوم برنامه ریزی - سابقه و سیر تحول برنامه ریزی - انواع برنامه ریزی - تئورها و نظریه های برنامه ریزی: - نظریه های برنامه ریزی - نظریه ها در برنامه ریزی - نظریه ها برای برنامه ریزی - ضرورت تنویریه کردن برنامه ریزی - تئوریهای برنامه ریزی از نظر فالودی - تئوریهای برنامه ریزی از نظر فریدمن - تئوریهای اثبات گرایی - تئوریهای پسا اثبات گرایی - دیدگاه های جدید در برنامه ریزی: - دیدگاه های نئولیبرال و انتخاب عمومی، پست مدرن، نئوپراگماتیسم، اقتصاد سیاسی، مشارکتی، جنسیتی، و انتقادی - رویکردها در تئوری برنامه ریزی - ابعاد جدید در تئوری برنامه ریزی - برنامه ریزی برای آینده پایدار - اصول تئوری برنامه ریزی قرن ۲۱ - برنامه ریزی: دفاعیات و انتقادات - برنامه ریزی در عمل: موفقیت ها، ناکامی ها، و راهبردها - اخلاقیات، محیط زیست، و مغایرت اولویتها 			

- 1- Dialogues in urban and regional planning, 2007, London; New York Rutledge.
- 2- Planning futures (2002) new directions for planning theory. London; Rutledge,
- 3- Scot Campbell and Susan S. Fairstem, 2003, Readings in planning theory, Malden, MA: Blackwell Publishers Scot
- 4- 2003, Rural planning in developing countries, London; Earthscan. Dalal-Clayton, D. B. -

عنوان درس:	تعداد واحد:	نوع واحد:	دروس پیش نیاز:
فناوریهای جغرافیایی	۲ واحد	عملی - نظری	ندارد
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد ساعت:	آموزش تکمیلی عملی: دارد ■	ندارد □
جغرافیدان متخصص در GIS	۴۸	سفر علمی □	کارگاه □
		آزمایشگاه ■	سمینار □
اهداف:			
هدف از این درس آشنایی با علوم اطلاعات جغرافیایی و استفاده از آن در تحلیل های جغرافیایی است.			
سرفصل ها:			
			
<p>۱- آشنایی با شاخه های علوم اطلاعات جغرافیایی</p> <p>۱-۱- کارتوگرافی</p> <p>۱-۲- سنجش از دور</p> <p>۱-۳- سیستم اطلاعات جغرافیایی</p> <p>۱-۴- سیستم جهانی موقعیت یابی</p> <p>۱-۵- سایر شاخه ها</p> <p>۲- منابع داده و روشهای اخذ داده های مکانی</p> <p>۳- روشهای مدل سازی فضایی</p> <p>۴- تحلیل داده های مکانی</p> <p>- توابع تحلیلی استخراج داده</p> <p>- توابع تحلیلی همسایگی</p> <p>- توابع تحلیلی برهم نهی و تلفیق داده</p> <p>- تحلیل های دوریابی</p> <p>- تحلیل چندمتغیره</p> <p>۵- آشنایی با روشهای ارائه اطلاعات</p> <p>- سیستم های همراه</p> <p>- نقشه کشی تحت وب</p> <p>- شیوه های کلاسیک ارائه داده مکانی</p> <p>- سایر روشها</p>			
منابع اصلی:			
<p>۱- فرج زاده، منوچهر، ۱۳۸۲، سیستم اطلاعات جغرافیایی و کاربرد برنامه ریزی توریسم، انتشارات سمت.</p> <p>۲- کاظمی، مهدی، ۱۳۸۵، مدیریت گردشگری، انتشارات سمت.</p> <p>۳- آصفی، مهدی، ۱۳۸۴، آموزش گام به گام Front page، نشر ناقوس.</p>			
4- Cartwright w. et.al. 1999, multimedia Cartography.			

عنوان درس:	گردشگری روستایی و عشایری	تعداد واحد:	۲ واحد	نوع واحد:	نظری	دروس پیش نیاز:	ندارد
استاد متخصص برای تدریس:	جغرافیدان گردشگری - جغرافیدان روستایی	تعداد	ساعت: ۳۲	آموزش تکمیلی عملی:	دارد	ندارد	□
				سفر علمی	■	آزمایشگاه	□
				کارگاه	□	سمینار	□

اهداف:

- شناخت امکانات، منابع و جاذبه های گردشگری در ایران و بررسی سابقه و روند توسعه و تحول گردشگری روستایی و عشایری در ایران.

سرفصل ها:

- گردشگری و پیامدهای آن در ایران.
- نواحی گردشگری در ایران.
- نقش و اهمیت تنوع‌گرایی در اقتصاد روستایی.
- گردشگری روستایی (تعاریف، تجارب و فلسفه).
- چالش‌های گردشگری روستایی در ایران.
- فواید و اثرات اکولوژیکی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی گردشگری بر نواحی روستایی.
- خانه‌های دوم و پیامدهای آن بر ساختار روستا و جوامع روستایی.
- ظرفیت‌های موجود در توسعه گردشگری روستایی در ایران.
- نقش و اثرات جوامع محلی در توسعه گردشگری روستایی.
- ساختار سازمانی و مدیریت گردشگری روستایی در ایران.
- شناخت جوامع روستایی
- شناخت جوامع عشایری
- فرهنگ ایلی
- فرهنگ روستایی
- آئین‌ها و سنت‌ها
- صنایع دستی (تنوع، اصالت، رنگ، نقشه، کیفیت و کاربرد)
- صنایع روستایی (کشاورزی، دامی و باغی)
- جشن‌ها و مناسک
- شعر و موسیقی
- خانواده عشایری - روستایی و جایگاه آن
- مدیریت روستا (شورای، کلدخدا)
- مدیریت در ایل (عشایر)
- تعاون

- نقش زن در روستا و عشایر
- تقسیم کار (روستا و عشایر)
- فراورده‌های دامی و لبنی، کشاورزی و باغی
- دانش بومی در تولید، مرتعداری، بهداشت انسان و دام
- عشایر و محیط زیست
- عشایر و محیط طبیعی
- قلمرو و ایلات
- گردشگری (بیلاق، قشلاق و میان‌بند)
- کوچ و جلوه‌های آن

منابع اصلی:

- ۱- گردشگری روستایی، ریچارد شاپلی، تهران انتشارات منشی، ۱۳۸۰.
- ۲- اصول برنامه‌ریزی توسعه پایدار گردشگری روستایی، زاهد قادری، تهران، سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور، ۱۳۸۳.
- ۳- برنامه‌ریزی ملی و منطقه‌ای جهانگردی، سازمان جهانی جهانگردی، تهران، دفتر پژوهشهای فرهنگی، ۱۳۷۹.
- ۴- رحیمی، احمد، گردشگری در مناطق عشایری ایران چالشها و چشم‌اندازها، مجموعه مقالات ساماندهی عشایر، اردیبهشت ۱۳۸۳، (جلد اول).
- ۵- قرخلو، مهدی و علی‌اکبری، گردشگری در ایل قشقایی و ارائه طرح توسعه آن، مجموعه مقالات ساماندهی عشایر، اردیبهشت ۱۳۸۳، (جلد اول).
- ۶- مولایی هشتجین، نصراله، ظرفیتها و جاذبه‌های گردشگری در مناطق عشایر اردبیل، مجموعه مقالات ساماندهی عشایر، اردیبهشت ۱۳۸۳، (جلد اول).
- ۷- افشار (سیستانی)، ایرج. مقدمه‌ای بر شناخت ایلها، چادرنشینان و طوایف عشایری ایران، جلد دوم، تهران، چاپ دوم، مؤسسه‌ی انتشاراتی و آموزشی نسل دانش، زمستان ۱۳۶۸، ص ۳۴-۳۷.
- ۸- شهبازی، عبدالله. مقدمه‌ای بر شناخت ایلات و عشایر، تهران، نشر نی، ۱۳۶۹، ص ۷۴.

عنوان درس:	تعداد واحد:	نوع واحد:	دروس پیش نیاز:
ژئوتوریسم	۲ واحد	نظری	ندارد
استاد متخصص برای تدریس: ژئومورفولوگ	تعداد ساعت: ۳۲	آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ سفر علمی ■ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار □	ندارد □
اهداف:			
<p>ژئوتوریسم شاخه ای از اکوتوریسم است که با تکیه بر پدیده های ژئومورفولوژی و زمین شناسی سطح زمین به موضوع توریسم می پردازد. ژئوتوریسم بعنوان زیرشاخه هایی از توریسم طبیعت گرا (اکوتوریسم) در کنار دیگر زمینه های مربوط به گردشگری مانند گردشگری روستایی، فرهنگی و ... زمینه بالقوه ای برای اشتغال عده کثیری از متخصصین وابسته را داراست. هدف از این درس آشنایی دانشجویان با مفهوم ژئوتوریسم و پدیده های ژئوتوریستی است. در این بین دانشجویان علاوه بر آشنایی با تنوع جاذبه های ژئوتوریستی ایران و قابلیت های آن با چگونگی برنامه ریزی جهت استفاده از این جاذبه ها برای گسترش صنعت گردشگری و نقش آنها در توسعه اقتصادی مناطق آشنا می شوند.</p>			
سرفصل ها:			
فصل اول: کلیات			
آشنایی با ژئوتوریسم، تعاریف و اهمیت ژئوتوریسم و تاریخچه فعالیت های مربوط به ژئوتوریسم در ایران و جهان			
فصل دوم: آشنایی با انواع لندفرمها و جاذبه های مناطق بیابانی			
انواع تپه های ماسه ای، گنبد های نمکی، بدلندها، پلیگرنهای نمکی، سطوح صاف مناطق بیابانی			
فصل سوم: آشنایی با انواع لندفرمها و جاذبه های مناطق ساحلی			
خلیج های دهانه ای، دلتاها، تالابها، پرتگاه های ساحلی، پلاژها و سایر جاذبه های مناطق ساحلی			
فصل چهارم: آشنایی با انواع لندفرمها و جاذبه های مناطق کارستیک			
غارها، عوارض انحلالی، کانیون ها، کارست های نمکی، سراب ها و چشمه های مناطق آهکی			
فصل پنجم: آشنایی با انواع لندفرمها و جاذبه های مناطق کوهستانی و یخچالی			
آبشارها، تنگ ها، پرتگاه های سنگی، سیرک ها، زبانه های یخچالی			
فصل ششم: آشنایی با انواع جاذبه های زمین شناسی و معدنی			
چینه های زیبا، معادن متروکه، موزه های معدنی، جمع آوری نمونه های کلکسیون، پلاسره های زیبای رودخانه ای، پلاسره های با ارزش رودخانه ای			
فصل هفتم: آشنایی با سایر لندفرمها و جاذبه های ژئوتوریستی			
آبفشانها، گل فشانها، تخته دیو، دودکش جن، منشورهای بازالتی، مخروطه های آتشفشانی، لاواها			
فصل هشتم: آشنایی با انواع لندفرمها و جاذبه های ژئوتوریستی ایران			
جاذبه های ژئوتوریستی ایران براساس لندفرمهای عمده موجود در ایران			

منابع اصلی:

- ۱- زمردیان، محمدجعفر، ۱۳۷۸، زیرساختهای ژئومورفولوژیکی اکوتوریسم در ایران، مجله جغرافیا و توسعه ناحیه‌ایی، شماره ۱، مشهد، انتشارات دانشکده ادبیات و علوم انسانی.
- ۲- مقصودی، مهرا، ۱۳۸۴، بررسی نقش و جاذبه لندفرمهای مناطق کویری و بیابانی در توسعه صنعت گردشگری کشور، مجموعه مقالات همایش ظرفیتهای اقتصاد ایران با تاکید بر وضعیت گردشگری ایران در بستر جهانی شدن
- ۳- مقصودی، مهرا، نکویی، بهرام، ژئوتوریسم، دریچه‌ای نو به سوی توسعه صنعت گردشگری ایران، نشریه سپهر

4- Cooke R, Warren A, Goudie A, 1993, Desert Geomorphology, London, UCL

5- Donj. E Asterbrook, 1999, Surface Proesses and Landforms, USA, Prentice hall

6- Dowling. K.R., Newsome, D., "Geotourism", Elsevier 2006

7- Hall, C. Mochael, Page, Stephen J, 2002, The Geography of Tourism and Recreation, USA, Routledge

8- Ulrich R. S, 1979, Visual Landscapes and Psychological Well-being Landscape Research, 4

9- Valentine P, 1992, Nature-Based Tourism, Belhaven press, London.

عنوان درس:	بیوتوریسم	تعداد واحد:	۲ واحد	نوع واحد:	نظری	دروس پیش نیاز:	ندارد
استاد متخصص برای تدریس:	جغرافیدان زیستی با گرایش توریسم	تعداد ساعت:	۳۲	آموزش تکمیلی عملی:	دارد	ندارد	□
				سفر علمی	■	آزمایشگاه	□
				کارگاه	□	سمینار	□

اهداف:

شناخت فضاهای بیوتوریسم و معرفی انواع جاذبه های گردشگری بیوتوریسم در فضاهای مختلف جغرافیایی ایران برای آشنایی دانشجویان جهت معرفی به گردشگران در زمینه ایجاد اشتغال و درآمد برای نواحی جغرافیایی دارای جاذبه های بیوتوریسم در ایران

سرفصل ها:

- مفهوم زیست گردشگری (بیوتوریسم)؛
- منابع طبیعی و گردشگری پایدار؛
- تفریح، تفرج و منابع تفرجگاهی؛
- بیوم ها، اکوسیستم های طبیعی و گردشگری؛
- فعالیت های تفرجی در طبیعت؛
- گردشگری جنگل (مفاهیم، منابع تفرجی و فعالیت های تفرجی)؛
- گردشگری علفزار (مفاهیم، منابع تفرجی و فعالیت های تفرجی)؛
- گردشگری بیابان (مفاهیم، منابع تفرجی و فعالیت های تفرجی)؛
- گردشگری کوهستان (مفاهیم، منابع تفرجی و فعالیت های تفرجی)؛
- گردشگری آبی (مفاهیم، منابع تفرجی و فعالیت های تفرجی)؛
- گردشگری ساحلی - دریایی (مفاهیم، منابع تفرجی و فعالیت های تفرجی)؛
- گردشگری ماجراجویانه در طبیعت؛
- حیات وحش و طبیعت گردی؛
- مناطق تحت حفاظت و گردشگری در طبیعت؛
- معیارها و شاخصت های گردشگری پایدار در طبیعت؛
- زندگی بومی، جلوه های تاریخی و فرهنگی انسان و گردشگری طبیعت؛
- ارزیابی تقاضا و آرا طبیعت گردان؛
- تورهای طبیعت گردی (اکو تور) و گردشگران طبیعت؛
- ملاحظات زیست محیطی گردشگری پایدار در طبیعت (مکان یابی، طرح ریزی، پیش بینی آثار زیست محیطی).

منابع اصلی:

- آنتونی فنلا، دیوید، ترجمه جعفر اولادی قادیکلایی، ۱۳۸۵، مقدمه ای بر طبیعت گردی، دانشگاه مازندران

- اپلرود، مگان. ترجمه نگار قدیمی. ۱۳۸۷. اکوتوریسم: اصول، تجربیات و سیاست‌ها. انتشارات افکار.
- زاهدی، شمس‌السادات. ۱۳۸۶. مبانی توریسم و اکوتوریسم پایدار (با تأکید بر محیط زیست). دانشگاه علامه طباطبائی.
- سرایی، جاوید. ۱۳۸۵. سایت‌های گردشگری و توریسم. نسل نو اندیش.
- منوری، سیدمسعود. ۱۳۸۴. راهنمای ارزیابی اثرات زیست محیطی طرح‌های گردشگری و طبیعت‌گردی. سازمان حفاظت محیط زیست.

1. Diamantis, Dimitrios. 2004. Ecotourism: management and assessment. Cengage Learning EMEA.
  2. Higham, James. 2007. Critical Issues in Ecotourism: Understanding a Complex Tourism Phenomenon. Butterworth-Heinemann, UK.
  3. Honey, Martha. 2008. Ecotourism and Sustainable Development: Who Owns Paradise? Island Press. UK.
- Page, Stephen & Ross Kingston Dowling. 2002. Ecotourism. Prentice Hall. USA.

عنوان درس: اقلیم و آسایش در اکوتوریسم	تعداد واحد: ۲ واحد	نوع واحد: نظری	دروس پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: اقلیم شناس	تعداد ساعت: ۳۲	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	ندارد ☒

اهداف:

یکی از مسائل مهم بشری آسایش محیطی است، بطوری که جوامع بشری در محیطهای مناسب تشکیل یافته اند. بشر در شرایط طبیعی بر آن است تا آسایش خود را بیشتر تامین کند. یکی از عوامل مهم طبیعی که آسایش را تحت تاثیر قرار می دهد و با تغییر آن شرایط آسایش تغییر خواهد کرد، تغییر و نوسان اقلیم است که هم بصورت بزرگ اقلیم و هم بصورت ریز اقلیم این تاثیرات را نشان می دهد. بنابراین شناخت کافی دانشجویان در زمینه این مباحث مطرح شده برای رشته جغرافیا و برنامه ریزی اقلیم ضروری می باشد. که آموزش موارد مطرح شده از اهداف اصلی درس است.

سرفصل ها:

- تاثیر آب و هوا بر جوامع انسانی
- آب و هوا و سلامتی
- آسایش محیطی
- آسایش انسان
- سازگاری انسان با محیط
- تاثیر دمای هوا بر انسان
- تعادل حرارتی بین انسان و محیط پیرامون
- تاثیر رطوبت هوا بر انسان
- منطقه آسایش
- تاثیر عناصر اقلیمی بر منطقه آسایش
- الف) تاثیر تابش بر منطقه آسایش
- ب) تاثیر رطوبت هوا بر منطقه آسایش
- ج) تاثیر باد بر منطقه آسایش
- شاخص های آسایش های حرارتی
- روش دما موثر
- نمودار زیست اقلیمی (بیوکلیماتیک) ساختمانی گیونی
- نمودار زیست اقلیمی ساختمانی ماهانی
- تعیین منطقه آسایش اوانز
- تعیین آسایش به روش ترجونگ

- تعیین آسایش به روش فشار عصبی (برای دماهای بیش از ۲۰ درجه و کمتر از ۲۰ درجه)

- روش تجمعی

- آسایش ساعتی

- روش اولگی

- روش بیکر

- ارتباط معماری با آسایش

- آسایش در خارج از ساختمان

منابع اصلی:

۱- محمدی، حسین، ۱۳۸۶. آب و هواشناسی کاربردی، انتشارات دانشگاه تهران.

۲- محمدی، حسین، ۱۳۸۷، مخاطرات جوی، انتشارات دانشگاه تهران.

۳- کسمایی، مرتضی، ۱۳۸۷، اقلیم و معماری، انتشارات بازتاب

4- Rohli, R and Vega, Anthony J. 2008. Climatolog, Jones and Bartlett Publisher. USA.

5- Abogast, A. F. 2009, Discover physical Geography John Wiley and Sons, INC. UK.

عنوان درس:	تعداد واحد:	نوع واحد:	دروس پیش نیاز:
اکوتوریسم و سلامت	۲ واحد	نظری	ندارد
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد ساعت:	آموزش تکمیلی عملی: دارد ■	ندارد □
جغرافیدان پزشکی یا زیستی	۳۲	سفر علمی □	کارگاه □
		آزمایشگاه □	سمینار ■
اهداف:			
توانمند سازی دانشجویان در تحلیل مربوط به گردشگری به ویژه اکوتوریسم و طبیعت گردی در ارتباط یا تحولات گردشگری سلامت، تحلیل رویکردها و سیاستگذاری ها در گردشگری سلامت، تحلیل بازاریابی گردشگری سلامت، ارائه نکات کلیدی برای برنامه ریزی سلامت در اکوتوریسم			
سرفصل ها:			
۱- مفاهیم و تعاریف کلیدی: برنامه ریزی علمی، برنامه گذاری، سیاست گذاری، تصمیم گیری اخلاق			
۲- ضرورت ها، ابعاد، انواع، ویژگی ها، اصول و عناصر برنامه ریزی علمی			
۳- تحلیل تحولات تاریخی اندیشه و پارادایم ها، رویکردها، نظریه ها، راهبردها، مدل ها در برنامه ریزی			
۴- تحلیل تحولات روش شناسی، فنون و پایش و ارزیابی در برنامه ریزی			
۵- تحلیل تحولات مدیریت برنامه ریزی			
۶- تحلیل تحولات تصمیم گیری برنامه ریزی			
۷- تحلیل رابطه اخلاق و برنامه ریزی			
۸- تحلیل سازماندهی برنامه گذاری (Programming)، پروژه و فرایند برنامه ریزی			
۹- تحلیل رابطه برنامه ریزی و طراحی			
۱۰- تحلیل رابطه برنامه ریزی و توسعه پایدار			
۱۱- تحلیل رابطه برنامه ریزی و سطوح جغرافیایی و فعالیتی برنامه ریزی (علمی، توسعه منطقه ای و محلی) بخشی و فرابخشی			
۱۲- تحلیل رابطه برنامه ریزی و توسعه گردشگری و اکوتوریسم			
۱۳- تحلیل رابطه برنامه ریزی و بحران			
۱۴- تحلیل تجربیات برنامه ریزی در کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه			
۱۵- نقد و ارزیابی تحولات اندیشه ای، روش شناسی و مدیریت آثار برنامه ریزی در ایران			
۱۶- جمع بندی و ارائه نکات راهبردی برای برنامه ریزی اکوتوریسم			
منابع اصلی:			
1- Ulrich R. S, 1979, Visual Landscapes and Psychological Well-being Landscape Research, 4			
2- Tourism and Leisure Research Methods, Data collection, Analysis, and Interpretation, 2000.			
3- Diamantis, Dimitrios. 2004. Ecotourism: management and assessment. Cengage Learning EMEA.			
4- The Economics of tourism and sustainable development, 2005, Elgar, E, UK.			
5- Sina, Parahas. c(2006), <i>Global tourism ,sustainable tourism and ecotourism, India</i> , Chaman Enterprises			

عنوان درس:	تعداد واحد:	نوع واحد:	دروس پیش نیاز:
برنامه ریزی و طراحی اکوتوریسم	۲ واحد	نظری	بنیادهای نظریه ای برنامه ریزی
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد ساعت:	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☒ ندارد ☐	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☒
جغرافیدان متخصص برنامه ریزی	۳۲		
اهداف:			
آشنائی دانشجویان با مبانی و اصول برنامه ریزی و طرح ریزی فضاهای گردشگری طبیعی و طبیعت گردی			
سرفصل ها:			
<p>۱- تعاریف و مفاهیم برنامه و برنامه ریزی، طرح و طراحی</p> <p>۲- انواع برنامه براساس هدف، مکان، مدت، سطح و ...</p> <p>۳- انواع برنامه ریزی</p> <p>۴- برنامه ریزی شهری و روستائی و منطقه ای در ابعاد فضاهای طبیعی و گردشگری</p> <p>۵- سیاست های توسعه توریسم پایدار طبیعی و برنامه ریزی</p> <p>۶- دولت محلی و توریسم محلی و برنامه ریزی های مربوطه</p> <p>۷- ابزار اقتصادی برای برنامه ریزی توریسم طبیعی</p> <p>۸- فرآیند برنامه ریزی طبیعت گردی و گردشگری</p> <p>۹- تکنیک های مطالعات و ارزیابی محیطی و اکولوژیکی فضاها و مناطق</p> <p>۱۰- تکنیک های برنامه ریزی اجتماعی، جمعیتی، اقتصادی و زیرساخت های مناطق با پتانسیل طبیعت گردشگری</p> <p>۱۱- تکنیک های برنامه ریزی و جذب و عرضه و تقاضای توریسم طبیعی</p> <p>۱۲- برنامه ریزی و طراحی زیرساخت های اکوتوریسم</p> <p>۱۳- برنامه ریزی اقامتی برای توریسم طبیعی</p>			
منابع اصلی:			
<p>1- Campbell, S. and Fainstem, S., 1996, Planning Theory, Blacwell, London.</p> <p>2- Fennell, D., 2005, Ecotourism Programme Planning, C.A. Publishing, London.</p> <p>3- Fennell, D., 2006, Ecotourism Policy and Planning, Brock University, Canada.</p> <p>4- Chiran Jeev, A., 2005, Ecotourosrn Planning & Devolopment, Jnanada Prakashan, Delhi, India.</p> <p>۵- زیاری، کرامت اله، ۱۳۸۶، اصول و روش های برنامه ریزی منطقه ای، یزد: انتشارات دانشگاه یزد.</p>			

عنوان درس:	تعداد واحد:	نوع واحد:	دروس پیش نیاز:
اقتصاد، بازاریابی و اکوتوریسم	۲ واحد	نظری	ندارد
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد	آموزش تکمیلی عملی: دارد □	ندارد ■
جغرافیدان اقتصادی با گرایش توریسم	ساعت: ۳۲	سفر علمی □	کارگاه □ آزمایشگاه □ سمینار □

اهداف:

ایجاد درک لازم نسبت به نقش بازاریابی در اکوتوریسم و ارائه راهنماییهای عملی در استفاده از نظریه های بازاریابی در انواع مختلف فعالیتهای گردشگری و آماده سازی دانشجویان برای کسب مهارتهای لازم در بازاریابی گردشگری و امکان سنجی فضاهای اکوتوریسم ایران برای پویایی اقتصادی و کسب راهکارهای لازم برای بهره وری اقتصادی در فعالیتهای گردشگری هدف این بخش آن است که با تابعیت از یک روش برنامه ریزی نظام مند تمامی توجه و توان خود را بر اهداف سازمانی و تامین نیازهای متنوع مشتریان خود، در رابطه با انواع محصولات طبیعت گردی، متمرکز سازند.

سرفصل ها:

- ۱- تعاریف و مفاهیم
(طبیعت گردی، گردشگری طبیعی، گردشگری سبز ... adventure tourism, cultural tourism, ecotourism, nature based tourism, و ویژگی های هر کدام؛
- ۲- طبقه بندی و اولویت بندی جاذبه های طبیعی (تعیین اکوسیستم های مختلف و جاذبه های آن، تبیین بازارهای هدف برای هر کدام و...؛
- ۳- رقابت در بازار طبیعت گردی (بازارهای بین المللی، بازارهای ملی و منطقه ای، بازارهای محلی و...)
- ۴- بسته های گردشگری و طبیعت گردی (محصولات فرهنگی، صنایع دستی، شیوه زیست، آداب و سنن و...؛
- ۵- راه های کسب درآمد از گردشگران در طبیعت (ورودی، واگذاری سرمایه، دریافت عوارض، مشارکت و... و قوانین و اصول حاکم بر آن؛
- ۶- تبلیغات در طبیعت گردی (اصول، روش ها، ابزار، نمایشگاه ها، نقش دولت، نقش بخش خصوصی، کیفیت تبلیغات، تورهای ارزان، سمینارها - جشنواره ها و همایش ها، تولید فیلم ها و برنامه های مصور و...؛
- ۷- ساز و کارهای پایداری طبیعت گردی (نقش خدمات، نقش دستگاه ها، حمل و نقل، منابع انسانی، نیروهای انتظامی، گمرک، بنادر - فرودگاه ها و پایانه های مسافربری و... و حفاظت از محیط زیست؛
- ۸- طبیعت گردی و قوانین مرتبط (کنوانسیون ها و تعهدات بین المللی، قوانین فرابخشی، قوانین بخشی و...)
- ۹- چالش های کلیدی و اولویت های اساسی بازاریابی طبیعت گردی در ایران؛
- چالش ها: اطلاعات نامناسب، نام و نشان (brand)، ناهماهنگی میان بخش ها و...؛
- اولویت ها: افزایش سطح آگاهی، گسترش شبکه ارتباطات الکترونیکی، تولید و عرضه محصولات و فرآورده های گردشگری طبیعی، بهره مندی جوامع میزبان؛
- ۱۰- ایجاد مزیت های رقابتی برای بازار طبیعت گردی در ایران (تحول در بازار، قیمت پایین و کیفیت سطح بالا، بازارهای

خاص، تعیین قیمت کف و سقف، خدمات برتر، محصولات منحصر به فرد و...):

۱۱- ذینفعان طبیعت گردی، نقش، میزان مشارکت و منافع هر کدام: جامعه محلی، تورگردان ها، طبیعت گردان، دولت، NGOs و...:

۱۲- محصولات موجود در بازار طبیعت گردی ایران و چگونگی تنوع بخشی به آنان: صعود به قله، کویر، جنگل و کوهستان، تور شکار، علمی و تحقیقاتی و...:

۱۳- اثرات اقتصادی طبیعت گردی (ارز، درآمد، اشتغال، توسعه منطقه، ارتقاء شاخص های انسانی و...)

۱۴- تجارب موفق طبیعت گردی در جهان و بررسی تطبیقی با شرایط ایران:

۱۵- بازار اکوتوریسم و تاثیر بحران ها: جنگ، ترور، رکود، تورم، آنفلوآنزای مرغی، سونومی، SARS و...:

۱۶- ارزیابی و پایش (تعیین شاخص ها، دستور العمل های جهانی، کدهای اخلاقی، و...) از طریق بازدید های میدانی و گزارش های دوره ای.

منابع اصلی:

- ۱- کاظمی، مهدی، مدیریت گردشگری، سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه ها (سمت)، ۱۳۸۶، چاپ دوم
- 2- The Economics of tourism and sustainable development, 2005, Elgar, E, UK.
- 3- The Economic of Tourism, Sinciarm M., Rout ledge, 1999.
- 4- Shopping tourism, retailing, and leisure, Timothy, D., 2005, UK.
- 5- Sina, Parahas.c(2006), *Global tourism ,sustainable tourism and ecotourism, India*, Chaman Enterprises
- 6- Department of the Environment (1991), *Tourism and the Environment: Maintaining the Balance*, London: HMSO.
- 7- Andy Drumm and Alan Moore, an Introduction to Ecotourism Planning. 2nd edition, volume1, I.S.B.N:1-886765-14-6
- 8- Copyright 2005 by the Nature Conservancy, Arlington, Virginia, USA

عنوان درس:	تعداد واحد:	نوع واحد:	دروس پیش نیاز:
ارزیابی و پایش اکوتوریسم	۲ واحد	نظری	فناوریهای جغرافیایی
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد ساعت:	آموزش تکمیلی عملی:	ندارد ■
جغرافیدان گردشگری	۳۲	دارد □ سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار □	
اهداف:			
آشنایی با مفاهیم، دیدگاه ها ، روشها و فنون پایش و ارزشیابی فعالیتهای اکوتوریسم در ابعاد زیست محیطی، اقتصادی، و اجتماعی- فرهنگی و چگونگی مدیریت و ساماندهی آن			
سرفصل ها:			
<ul style="list-style-type: none"> - بررسی مفاهیم و مبانی پایش و ارزشیابی - جایگاه پایش و ارزشیابی در فعالیتهای اکوتوریسم - نقش پایش و ارزشیابی در توسعه اکوتوریسم - پایش و ارزشیابی و توسعه پایدار اکوتوریسم - ارزیابی توان اکولوژیک برای فعالیتهای اکوتوریسم - اکوتوریسم و اثرات زیست محیطی آن بر فون، فلور، آب، خاک و مجموعه زیستی - اکوتوریسم و اثرات اقتصادی آن - اکوتوریسم و اثرات اجتماعی و فرهنگی آن - شاخص ها و معیارهای پایش و ارزشیابی اکوتوریسم - روشها و فنون پایش و ارزشیابی اکوتوریسم - مناطق حفاظت شده - فنون مدیریت گردشگران - ارزیابی اثرات زیست محیطی - محاسبه ظرفیت تحمل - فنون مشاوره ای و مشارکتی - قوانین و مقررات مدیریتی - کدهای اخلاقی گردشگری - شاخصهای پایداری اکوتوریسم - اکوتوریسم و تعیین جایای بوم شناختی - برنامه ریزی و مدیریت اکوتوریسم - سامانه های مدیریت زیست محیطی اکوتوریسم 			

منابع اصلی:

- Buckley R., C. Pickering, and D.B. Weaver Fenner, 2008, Nature-based tourism, environment, and land management , Conference on Nature Tourism and the environment edited by, Wallingford, Oxon, UK , Cambridge, MA, USA : CABI Pub.,
- Wallingford, 2007, Quality assurance and certification in ecotourism, , UK ;Cambridge, MA : CABI,
- United Nations ,Managing sustainable tourism development, New York ,2001
- Zeppel, Heather, 2006, Indigenous ecotourism: sustainable development and management, Cambridge, MA, USA CABI.
- Cater, Carl, Marine ecotourism :between the devil and the deep blue sea, Cambridge, MA : CABI Pub, , 2007

عنوان درس:	تعداد واحد:	نوع واحد:	دروس پیش نیاز:
اخلاق، قوانین و مقررات اکوتوریسم	۲ واحد	نظری	ندارد
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒	ندارد ☒
جغرافیدان سیاسی	ساعت: ۳۲	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	

اهداف:

هدف این سرفصل آن است که بتواند شکاف میان اصول اخلاقی و مسایل مرتبط با مناسبات اجتماعی، تخلفات، حقوق مهمانان در اکوتوریسم را بررسی نماید؛ به عبارت دیگر، با برقراری ارتباط میان این گزینه ها در جهت رفع معضلات و ارتقاء سطح اخلاقی جامعه تلاش نماید.

سرفصل ها:

- ۱- کدهای اخلاقی و اصول آن؛
- ۲- دستورالعمل های راهنما در طبیعت گردی؛
- ۳- منشورها و بیانیه های بین المللی و کدهای اخلاقی؛
- ۴- کدهای اخلاقی برای گردشگران (قبل از عزیمت، در طول سفر- همراه با تور- در هتل - خرید- خوردن و نوشیدن- پوشش و حفظ ظاهر، بعد از سفر و...)
- ۵- کدهای اخلاقی برای جوامع میزبان (توانمند سازی، مشارکت، برنامه ریزی، مدیریت اثرات و...)
- ۶- توسعه اخلاقیات و پایداری اکوتوریسم؛
- ۷- کدهای اخلاقی و الزامات زیست محیطی؛
- ۸- معیارها و استانداردهای، گستره گروه محصولات، واگذاری گواهینامه و پروانه،
- ۹- برچسب یا گواهینامه زیست محیطی (Ecocertification, Ecolablimg): تعریف، اهداف، گروه بندی، انواع و خاستگاه های آن، اصول پایه، دینفعان اصلی مانند: دولت، مدیران طرح، انجمن های صنعت و تجارت، شرکت ها، مشتریان و مصرف کنندگان، متخصصان دانشگاهی، تولید کنندگان محصول، کسب و کارهای کوچک، رسانه ها، NGOs، جامعه بین الملل و ...
- ۱۰- ادامه بحث موضوع قبل؛
- ۱۱- ادامه بحث موضوع قبل؛
- ۱۲- فرهنگ سازی و ترویج در اکوتوریسم؛
- ۱۳- نهاد سازی در بخش اکوتوریسم (بخش دولتی، بخش خصوصی، نهادهای مدنی و...)
- ۱۴- قوانین و مقررات اکوتوریسم (قوانین موجود، قوانین مورد نیاز و...)
- ۱۵- تجارب موفق و کشورهای پیشرو در تدوین و اعمال کدها (برچسب های زیست محیطی، گواهینامه ها، کدهای اخلاقی و...)
- ۱۶- پایش و ارزیابی کدهای اخلاقی، برچسب های زیست محیطی، گواهینامه ها و پروانه ها

۱- دیوید ای. فنل، مقدمه ای بر طبیعت گردی، مترجم: جعفر اولادی قادیکلانی، دانشگاه مازندران، ۱۳۸۵

2-Higham, James(2007), *Critical issues in ecotourism*, Elsevier Ltd(UK)

3-G.B-Feyerabend, M.pimbent, M.T.Farvar, A.Kothari and Y.Renard, *Sharing Power: a global guide to collaborative management of natural resources*, published by Earthscan UK&USA,2007

4- Soleimanpour, Hadi(2006), *Nature- Based Tourism a Draft International Covenant*, published by CENESTA,

